

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMMUZ EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

12.07.2010 PAZARTESİ

Doğacılar yine bir yaz gününde yazın sıcağına aldırılmadan yollara düşerek Anadolu şehirlerinden ve doğa harikalarını içerisinde barındıran Isparta'ya doğru yola koyuldular. 12 Temmuz sabahı Isparta öğretmen evinde, kendi evimizde toplandık. Katılımcılarımızın tamamının öğretmen evine gelmesiyle IDE eğitim programımıza başladık.

Öğretmen evinden ayrılarak ilk uygulama noktamız olan Meteoroloji Bölge Müdürlüğü'ne geldik. Proje yöneticimiz katılımcılara hoş geldiniz diyerek söze başladı ve katılımcılara burada bulunan eğitimcilerimizi tanıttı.

Yerleşip gelenler lobide toplandık ve ardından ilk eğitim noktamız olan Isparta Meteoroloji Bölge Müdürlüğü'ne doğru hareket ettik. Yol boyunca öğretmenler, katılımcılara Isparta kentini tanıtıyorlardı. Eğitim durağımıza geldiğimizde bizi öğretmenlerden Meteoroloji Uzmanı Dr. Hasan Hüseyin AKSU karşıladı.

Hasan Hüseyin AKSU, dijital ve mekanik meteorolojik ölçüm aletlerini tanıtacağını söyleyerek, bizi ölçüm aletlerinin yanına götürdü. Hocamız: "Hava olaylarını ölçmemiz için birçok parametre kullanıyoruz. İnsanlar nemi ölçmek için ilk önce bayanların saç tellerini kullanarak nem ölçü aletleri geliştirmişler. Yakından baktığınızda aletimizin içerisinde saç tellerini göreceksiniz. Güneşlenme, şu görmüş olduğunuz helyometre ile belirlenir. Güneşlenme enerjisini ise aktinograf ölçer. Toprak termometreleri 5, 10, 50 ve 100 cm.deki toprak nemini ölçer. Hava yağışını plüviyometre ölçer..." gibi aydınlatıcı açıklamalarla desteklediği konuşmasında ölçüm aletlerini tek tek gösterip özelliklerini anlattıktan sonra bizi hemen yan taraftaki dijital ölçüm istasyonuna götürdü. Burada hava ölçüm olaylarının eskiye nazaran ne kadar kolay ve pratik yapıldığını gördük. İkisi arasında mukayese yapmamızı istedi. Daha önceki tanıtım olduğu hava ölçüm aletlerini müzede sergiliyorlarmış.

Ölçüm aletleri tanıtıldıktan sonra Ağustosun yakıcı sıcağından korunmak için gölgeye geçtik. Burada bulutların nasıl oluştuğu, küresel ısınmanın ne olduğu, zararlarının neler olduğu, suni yağmur oluşturulabilirliği vb. gibi konular hakkında hocamız bizi bilgilendirdi. Çeşitli ve ilginç örnekler verdi. Arkasından o günkü hava tahminini yapmak için içinde helyum gazı bulunan bir balonun ağzına verici bağlayarak gökyüzüne gönderdi.

Meteoroloji istasyonundan vedalaşma yolumuz şimdi Isparta'nın mesirelik alanlarından olan Ayazmana Mesireliliğine doğru hareket ve bir süre sonra Ayazmana Mesireliliğine varış. Susuzluğumuzu giderelim ayazmana meşhur suyundan içelim Maraş doldurmasıyla ağzımızı tatlandıralım ayazmana tepesine doğru yürüyüş yapalım biraz dinlendik.

Artık bilgi edinme zamanı söz öğretmenlerden Doç. Dr. Atila Gül Hocamızda;

"Bulduğumuz park tarihi ayazmana parkı kent parkı niteliğinde niçin buradayız diye bir soru yöneltildi. Hüseyin beyin bir önceki yerde kentlerin ısı adası olduğunu söylemişti. Bunun nedeni hızlı nüfus artışı sanayi yapılaşmalar trafik vb. bunlar kendi daha sıkıcı yaşanılmaz bir noktaya getirmiştir.

Açık ve yeşil alanlar nedir. Parklar, otoparklar kent ormanları mesire yerleri, meydanlar mezarlıklar ve refüjler açık yeşil alanlar olarak nitelendirilir. Ayrıca kamusal ve bireysel yeşil alanlar diye ikiye ayrılır. Birde bunların yanında yarı özel açık alanlar bulunmaktadır. Bunlar kent için niçin önemli kentsel alanların ısı adası olması, karbondioksit miktarının artması ancak açık yeşil alanların artırılması ile giderilebilir.

Kentsel mekanlar insan merkezli planlanıp yönetilmiyor. Bir kentin sahip olduğu açık yeşil alanlar o kentin gelişmişliğini gösterir. Ülkemiz çarpık bir yerleşim şeklindedir. Yeşil alanlar kentin mikro iklimasını geliştirir yazın sıcaklığı düşürür kışın ise artırır bunun yanı sıra insan için oksijen ihtiyacını sağlar.

Örneğin ABD de Bitki yüzeyini artırmaya çalışmaktadır. Karbondioksit dağılımını kontrol altına almayı ancak yeşil alanlarla sağlayabiliriz. Yaban hayatı ve yabancı bitkilerin alanda yaşayabilmesi için yeşil alanlar bir ortam hazırlarlar insanoğlu doğanın bir parçasıdır. Aslında doğayı yaşadığımız mekanlara entegre etmeliyiz.

Isparta kenti kişi başına düşen yeşil alan 3,5 m2, bu yeterli mi yetersiz. Normalde kişi başına düşen yeşil alanın 10 m2 olması gerekiyor.

Kent parkı kent insanına hizmet eden sosyal aktivitelerine hizmet eden bir alandır. Bir kent parkında neler olması gerekiyor? Oturma yerleri havuz çocuk oyun alanları çay bahçeleri vb. katılımcılarımıza bir kent parkında neler olmasını istersiniz diye sorduk katılımcılar her zaman temiz bir lavabo kafe spor alanları yürüyüş parkları gözlem alanları ve antik tiyatro gibi."

Atila hocamız "öğretmenlerimize bir eğitim yılı boyunca en azından bir gününüzü öğrencilerinize kent parklarına getirin onları doğal hayatla bilinçlendirin doğanızı anlatın dedi. Çünkü insanlar görme ile daha iyi anlar ve bilinçlenirler.

Mimari yapılar daha çok ekonomi rant için yapıldığı için düzenli bir şekilde kentleşme olmuyor yani insan üzerine kurulmuyor, tamamen ranta dayalı bir sistem devam ediyor bunun değişmesi lazım bunu da değiştirecek biziz." Atila hocamıza bu değerli bilgileri verdiği ve bizimle beraber olduğu için teşekkür ediyoruz.

Atila hocamızın anlatımından sonra öğretmenlerimizde Filiz ÜNAL hocamız bize drama etkinliği yaptı. Hocamıza drama yaparken bir kulak verelim;

"Drama ile ilgili neler duyduunuz? Yaptığınız çalışmalarını bizimle paylaşır mısınız? Drama herhangi bir nesne veya bir

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMMUZ EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

kelimeyle canlandırmadır. Bizim burada anlatacağımız eğitici dramının özellikleri ve bunun hakkında bilgilendirme yapıldı. Dramda amaca ulaşmak için iki ay gibi bir süre geçmesi gerekiyor buda öğrenciler için hayatlarında yaşamlarında bir etki ve sosyal sorumluluk kazanmalarını sağlar.

Şimdi biz bir drama yapalım.

Herkes ismini söylesin bunu birkaç kez tekrarlayalım sonra bunlara sıfat ekleyelim örneğin flora Fatih gibi şimdi herkes sıfatla beraber isimi yanındaki arkadaşına söylesin Açelya Atila Ekolojik Erdoğan Zeytin Zeynep.....bunu birkaç kez tekrarlayalım şimdi de sıfatların resmini yapalım daha sonra bunları toplayalım resimlerden kim olduğunu tahmin etmeye çalışalım . Artık çalışmayı eğlenceli bir şekilde tamamlayarak birbirimin isimlerini aklımızda kalacak şekilde öğrendik. Oyunu oynadıktan sonra bir sonraki gün hakkında bilgi verildi. Araziye gitmeden önce katılımcılarımızdan grup oluşturulması istendi arazide gruplar halinde hareket edileceği bilgilendirildi.

Ayazmana Mesireliğinde Çarşıya doğru hareket edilerek yemek yemek için bir restoranda gidildi. Burada Isparta şiş ve üzüm hoşafı yeme keyfini de yaşadık.

13.07.2010 Salı

Gölcük Tabiat Parkı'na doğru hareket ve kamp alanına gelişi eşyaların yerleştirilmesi. Daha sonra Yrd. Doç. Ebubekir GÜNDOĞDU hocamızdan kamp teknikleri ve aletleri hakkında bilgi verilmeyle başladı.

"İlk önce dürbünden başlayalım dürbünün büyütme katsayısı arttıkça dürbün ağırlaşır dürbün alırken amacına uygun dürbün almalıyız. Kış gözlemlerinde 8 den büyük dürbün istemiyoruz. Genellikle kuş gözlemlerinde 8x40, 8x42 tipindeki dürbünler en ideal dürbünlerdir. Dürbünde ayarlama üstte duran netlik ayarı ikincisi ise göz ayarı dediğimiz ayardır. Her insanın gözü için farklı olan görme durumunu ayarlamadır. Dürbünde taşıma askıları önemli bir ayrıntıdır. Bunlara dikkat etmek lazımdır. Orta kaliteli bir dürbün şu an 150 - 200 TL civarındadır. Teleskop daha uzun mesafeli kuşları memeli, türlerini gözlemek için kullanılır. Orta düzeyde bir teleskop 2500 – 3000 \$ civarındadır. Teleskopların kılıfları da çok önemlidir. Teleskoplar kılıfından çıkarılmamalıdır. GPS Yer belirleme sistemi 12 uydu ile yer belirlenmeye çalışılır. Bizim için 5 – 6 uydu yeterlidir. İki türlüdür topografik haritalı olan sistemler ve topografik haritalı olmayalar. Köpek kovucu cihaz, köpeği tiz sesi ile ortamdan uzaklaştırmaya yarayan cihazdır. Uyku tulumu; 2 türlü karşımıza çıkar: Kaz tüylü ve sentetik tulum. Bunların üzerlerinde değerler vardır. Bunlar hangi ortamda kullanılacağı hakkında bize bilgi verir. Uyku tulumları santimetre karede dolgu oranları önemlidir. İçindeki yalıtım durumunu değiştirir. Kaz tüylü olanların fiyatları pahalıdır. Fakat iyi konforludur. Dezavantajı ise ıslandıklarında

kurumamalarıdır. Uyku tulumunda fermuar sistemide çok önemlidir. Fiyatları ortalama 150 TL civarındadır. MAT tamamen petrol atığı yalıtkan bir malzemedir. Çadırda Pol sistemi şarttır. Çadırlar soğukla ilgili malzeme değildir. Rüzgarda fırtınada uçmayacak şekilde kurulmalıdır. Çadırlar 2 katlı olur içte iç tente, dışta dış tente diye ayrılırlar. Çadırlar genellikle çift çıkışlıdır. Çift çıkışlı olması çok önemlidir. Poller iç içe geçen sistemler şeklinde olur. Çadırın iskeleti görevindedir. Çadırda dikkat edilmesi gereken en önemli olay çadırı kurduktan sonra çadırı açık bırakmamaktır. Çünkü dışardan böcek ve haşere gibi zararlıların çadıra girmesindedir. Çadır kurulduktan sonra dış tente üzerine konur sonra alt tente ile üst tente arasında hava sirkülasyonu olması sağlanır. Çadırda alt tente ile üst tente birbirine değmemesi gerekir. En sonunda beşli pol ile çadırın balkon kısmı ayarlanır. Şuan kurmuş olduğumuz çadır 2-3 kişilik bir çadır. Çadırların özelliklerine göre 5 mevsimlik 4 mevsimlik 3 mevsimlik çadırlar diye ayrılır. Şuan ki çadırımız 4 mevsimlik çadır çok ekstrem şartlarda ise 5 mevsimlik çadırlar kullanılır. Çadır alırken 3 pollü ve 2 kat tenteli çadırlar almak daha uygundur. Dünyada en iyi markalar İsveç ve Norveç gibi ülkelerdedir.

Sırt çantaları litre ile ifade edilen büyüklük sistemine sahiptirler. Sırt sistemi çok önemlidir havalandırması ve sırta iyi oturması önemlidir. Sırt çantalarında bel bağlantılarının olması gerekir. Sırt çantaları bayanlar için 50 litreden fazla olmaması gerekir. Ortalama fiyatlar 150-200 TL civarındadır. Ayakkabı; amaca uygun şekilde ayakkabı seçimimizi yapmamız gerekir"

Bunları öğrendikten sonra kamp alanında uygun yerler bulduktan sonra gruplar halinde çadırlarımızı kurduk, eşyalarımızı yerleştirdik. Yine eğitime devam

Söz eğitmenlerimizden Yrd. Doç. Dr. Yasin KARATEPE de.

"Öncelikle hepiniz iyi bir doğa gözlemcisi olmalıyız ekolojiden başlayalım karşılıklı canlıların birbirleri ile olan ilişkilerinin incelenmesidir. İnsan nüfusu son yüz yılda aşırı miktarda artış göstermektedir. Bu ekosistemi büyük oranda etkilemektedir. Örneğin barajların yapılması ekosistemleri değiştirdi. Ekoloji bu değişimi eski haline getirebilmek için çalışan bir bilim dalıdır. Dünya da karaların % 30 u ormanlardan oluşmaktadır. Türkiye deki oran ise %27,2 dir. Türkiye de kıyılardaki yerlerde bağıl nem oranı yüksek olduğu için kıyı kesimlerde ormanlar daha fazladır. Örneğin Isparta'da bağıl nem düşük olduğu için ormanlık alanlar çok az. Isparta da genellikle 2000 m den yüksekliklerde ormanlık alanlar görmek imkansızdır. Bir kademe alttaki kesimlerde ise kermes meşesi gibi türler bulunmaktadır. İç kesimlerde ekstrem sıcaklık ve ekstrem soğuklar oluşur buda türlerin yayılışını etkiler. Ormancılıkta neden kesim yapılır bunun katılımcılara aktarılması sürdürülebilir ormancılık en çevreci yaklaşımdır.

Gölcük 1960' larda ağaçlandırılmış bir sahadır. Ülkemizde birçok saha ağaçlandırmalarla ormanlık alanlar

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMMUZ EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

haline gelmiştir. Şu an ülkemizde 27 milyon hektar ormanlık alan mevcuttur. Türkiye’de planlama yapan ilk kuruluş orman bakanlığıdır. Bunlar Amenajman planlarıyla ormanların işletilmesi yapılmaktadır. Bir türün isteğine göre kesim yapılarak gençleştirilmektedir. Türler olarak baktığımızda gölcük te karaçam sarıçam kızılçam mevcuttur.

Türkiye’de refüjlerde gördüğümüz örneğin bir göknar elle müdahale sonucu yetişir. Yetişmeyeceği alanda yetişmiştir. Ama bunları ormanlarda yapmak mümkün değildir. Türün ekolojik özellikleri yayılış alanlarını kısıtlamaktadır.

Gölcük normalde kendiliğinden olan bir doğal alan değildir. Sonradan tesis edilmiş yapay yani insan eliyle yapılmış bir ormandır. Daha sonrası burası tabiatı koruma alanı olarak tesis edilmiştir.

Kızılçam deniz etkisinden başlar karasallığa yukarıda karaçama daha sonra sarıçama döner. Torosların deniz bakısına baktığımızda kızılçam mevcuttur. Isparta çanağını düşünürsek iç kısımlarda bağıl nemin düşük sıcaklığın ekstrem olması bu bölgede ardıç ormanlarını görmeye başlarız. Yani nemin az olduğu yerlerde ardıç ormanları oluşmaya başlar. Örneğin sedir soğuk ve nem isteyen bir türdür. Bu da Akdeniz’in yüksek kesimlerinde yetişir. Akdeniz de örneğin ladin yoktur. Buda Akdeniz’in yetişme alanında olmadığını gösterir. Türleri öğrendik. Şimdide iklim dışında yetişmesine etki eden diğer bir etken olan toprağı ele alalım.

Kumlu topraklar besin bakımından fakirdir. Ancak verimli kumlu topraklar, bitki yetiştirilmesi bakımından istenilen topraklardır. Yağışın düşük olduğu yerlerde killi topraklar kumlu topraklara göre daha da avantajlıdır. Ekosistem olarak baktığımızda tüm sistemlerin ayrı bir önemi vardır.

Şimdi ormanlık alanların iç kısımlarına gidelim ekosistemdeki değişimleri görelim. Doğada budamaları yeni fidanların çıktığı açık alanlar, kar değirmelerini görelim”.

Şimdi öğle yemeği gelen katılımcılarımıza öğle yemeğinde Isparta düğün yemeği ikram edildi afiyetle bütün katılımcılarımız yemeklerini yedi. Öğleden sonra milli parklar müdürümüz Sema Ülker’le birlikte yerel kanalımız olan Kanal 32 de gölcük kamp alanında yaptıklarımız ve IDE hakkında bilgilendirme yapıldı. Yasin KARATEPE hocamız basını bilinçlendirmek için kamera karşısına geçti. Ayrıca katılımcılarımızdan doğa eğitiminde ne bekledikleri, niçin bu kampa katıldıkları, amaçlarının ne oldukları hakkında bilgi verildi. Daha sonra milli parklar müdürümüz Sema ÜLKER Isparta’nın korunan alanları hakkında bilgi verdi. Bulduğumuz alan olan gölcük tabiat parkı hakkında katılımcılarımızı bilgilendirdi. Sözlerinde Gölcük gölü tamamen tabii bir göldür daha sonra bu alan ağaçlandırma yapılmış bitki çeşitliliği ve fauna çeşitliliği bakımından zengin bir bölge haline gelmiştir. Ayrıca sayın Valimiz doğal

alanlarımızın korunmasında bizlere büyük destek vermektedir.

Söz şuan Prof. Dr. Muhittin GÖRMÜŞ Hocamızda:

“İlk önce hocamızdan gölcüğün jeolojik yapısı hakkında bilgi alıyoruz. Daha sonra göl kenarına inip batmayan taşlar ponzalar hakkında bilgi edindikten sonra topladığımız ponzaları göle fırlatalım ve batmadığını gözlerimizle görelim.

Gölün çevresindeki oluşan tepeler nasıl meydana gelmiştir? Bunlar iç ve dış kuvvetlerin etkisiyle meydana gelmiştir. Bu dağların içerisinde kendine özgü bilgiler var. Bunların yaşlarını içlerinde bulunan fosil atıklarıyla yaşlarını tahmin edebiliriz. Ülkemizin birçok yerinde volkanik kökenli yerler bulunmaktadır. Tektonik hareketlerle levhalar bazen birbirine yaklaşırken bazen de birbirinden ayrılırlar

Kıtaların nasıl oluştuğu ve okyanusların nasıl meydana geldiği hakkında bilgi verildi.

Muhittin hocamız göl kenarında anlatımını bitirdikten sonra çadırların kenarına gelerek katılımcıları bir hasırın etrafına topladı ve onlarla sohbet etmeye başladı.

İstanbul’un dağları kaç yaşındadır, mermer ve granitin kökeni nereden gelmektedir, fosiller nasıl oluşmaktadır, nerede bulunmaktadır, deprem nasıl meydana gelmektedir gibi sorulara cevap verildi.

Muhittin hocamızın sohbetinden sonra gölün başında bulunan ve biraz mesafeli olan Restoranda doğru giderken gölün akşam serinliğini ve güneşin sarhoş ışınları ile meydana getirmiş olduğu doğa güzelliğini bir daha bulamayacakları için bildikleri için fotoğraf makinelerine sarıldılar. Daha sonra yemek yeme alanımıza geldik.

İçeride bizi ilk önce Milli Parklar Şube Müdürü Sema ÜLKER karşıladı. Sema hanım katılımcılarımıza korunan alanlar ile ilgili bilgiler vermeye başladı.

“Kızıldağ Milli Parkı;

Milli Parklar Bakanlar Kurulu kararıyla, diğer korunan alanlar ise Çevre ve Orman Bakanlığımız tarafından ilan edilir. Kızıldağ Milli Parkımızda bulunan sedir ormanlarımız astım ve akciğer hastalıklarına çok iyi geldiği, ayrıca oksijen bakımından zengin bir alandır”. Ardından Sema hanım, Dedegöl dağımız, Kovada gölü milli parkımız, Yazılı Kanyon Tabiat Parkımız, Gölcük Tabiat Parkımız, Gelincik Dağı Tabiat Parkımız, Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı, Doğal göllerimiz hakkında bilgiler verdi.

Daha sonra proje yöneticimiz, Yrd. Doç. Dr. Hasan ALKAN hocamız açılış konuşması yaptı. Görsel sunumla IDE projesi ve faaliyetleri ve etkinlikleri hakkında bilgi verdi.

Hocamız sözlerinde “doğal korunan alanlar eğitim projeleri ve eğitimleri içinde önemlidir. Eğitimle bu alanların önemini daha iyi anlatılmaktadır. Amacımız öğretmenlerimize doğada yaşayarak elde ettiklerini yaşamak ve yaşatmak. Projemiz alanına hakim uzmanlardan

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMmuz EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

oluşmaktadır. Eğitimlerin sonunda beklentilerin üzerinde olumlu sonuçlar almaktayız.

Şimdide söz Prof. Dr. İdris OĞURLU Hocamızda: İdris hocamız bu doğa eğitimini niçin yaptığımızı, neden burada olduğumuzu katılımcılarımıza anlattı.

“Amacımız doğa sevenlerle doğa bilim adamlarını bir araya getirmektir. Doğanın dilini anlayıp onunla konuşmaktır. Öğretmenleri bilerek seçtik. Çünkü onlar piramitin en altına inebilmektedir. Somut amacımız öğretmenin doğa konusunda eğitimini amaçlamaktır.

Daha sonra aramızda olmasından mutluluk duyduğumuz Sayın Valimiz Ali Haydar ÖNER Bey kısa bir konuşma yaptı. “Doğanın sürdürülebilir bir şekilde korunması gerekmektedir. Burada olduğu gibi eğitimi eğitmek sorunun çözümüdür. Doğayı doğallığı korurken kendi yaşamımızı korur torunlarımızı da miras bırakabiliriz.

Daha sonra valimizin eşi bizlere doğanın dilini bir drama halinde anlattı.

Artık herkes çok acıkmıştı, herkes akşam yemeğini afiyetle yedi,

Daha sonra Yasin Ünal hocamız eğitim boyunca göreceğimiz kuşlar hakkında görsel olarak katılımcılara bilgilendirdi. Yasin Hocamız sözlerinde “niçin kuşlara bakıyoruz sorusuna özgülüğü tanımak için kuşlara bakıyoruz diye yanıtladı. Ülkemiz kuş çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir ülkedir. Kuş gözlemi yaparken ne yapmalıyız. İlk önce çok iyi gizlenmeliyiz, sesiz olmalıyız, dikkatimizi sadece kuş gözlemine vermeliyiz. Uygun dürbün ve eşyalar bulundurmalıyız. Ayrıca kuş gözlemciliğinin olmasa olmaz şartı gördüklerimizi kaydetmektir. Bunun içinde yanımızda not defteri veya kuş gözlem kartı bulundurmalıyız.

Daha sonra Emrah Tağı ERTUĞRUL hocamızdan, yaban keçisi envanterinde kullanılan foto kapan ve dome sisteminin araştırılması hakkında bilgi verildi.

Artık kamp alanına dönüş zamanı gelmişti. İdris hocamızın önderliğinde kamp alanına doğru yöneldik. Bir süre sonra açık bir alanda durduk. İdris hocamız, bizlere gece nasıl yön bulunur hakkında bilgiler verdi. Artık yönümüzü biliyorduk bir süre sonra kamp alanına geldik.

14.07.2010. ÇARŞAMBA

Gölcük Tabiat Parkı'nda güneşin doğmasıyla beraber doğada uyanmaya başlamıştı, doğa dedikte aklıma kuşlar geldi. Onlar sız bir doğa düşünülebilir mi? doğa sabahın rehavetine kapılmış bitki ve böceklerin uyandırıcısıdır. Onlar sabahın sessizliğine bir yem vurmuşçasına farklı melodilerde ötüyorlardı. Bu güzelliği gören doğaseverler çadırlarında kalabilirler mi. Güneşin sabahın tanında ışıklarını salıvermeye başladığında eğitmenlerin eşliğinde doğanın eşsiz parçalarından gölcük gölü çevresinde seher yürüyüşümüzde başladı. Sanmayın ki sadece kuşlar eşlik

edecek seher yürüyüşü yapacaklara tam tersi bitkiler böcekler ve birçok şey onlara eşlik edecek çünkü doğaseverler onların içerisinde ve onlardan bir parçadır.

Seher yürüyüşü sırasın da birçok kuş türü, çeşit çeşit bitkiler katılımcılarımız tarafından tanındı. Seher yürüyüşümüz bittikten sonra midemiz artık zil çalmaktaydı. Doğruca kamp alanına gittik. Kamp alanımıza geldiğimizde ateş yakılmış çaylarımız demlenmekteydi. Artık bize kahvaltıyı hazırlamak kalıyordu. Menüümüzde sucuklu yumurta vardı. Afiyetle kahvaltımızı yaptık.

Kamp alanının etrafında mıntıka temizliği yaptıktan sonra artık eğitim zamanıydı.

Doç. Dr. Mustafa AVCI hocamızı dinlemek için hasırların üzerine oturmuştuk. Mustafa hocamız orman entomolojisi hakkında bilgiler vermeye başladı. Konumuz biyolojik mücadeleydi ormanda ormana zarar yapan böcekler karşı bunların predatörleri faydalı böcekler hakkında bilgi verildi.

“Dünyada 100 binin üzerinde böcek türü vardır. Entomolojide böcek üzerine inceleme yapan bir bilim dalıdır. Böcekleri insanoğlu zararlı ve yararlı böcekler diye ayırmışlardır. Örneğin ipek böceği yararlı bir böcekken buğdaya zarar veren böceğe de zararlı böcek diye sınıflandırıyoruz.

Böcekler deyince ne aklımıza geliyor. Böcekler altı bacaklı canlı türleridir.

Orman entomologları olarak böcekleri zararlı ve yararlı diye ayırırız. Örneğin çam kese böceği Türkiye ormanlarında en çok zarar yapan türlerdendir. Ayrıca bunun yanında predatör (Faydalı böcekler) de vardır. Bunlarda zarar veren böcekleri ortamdan yok ederler. 2000 li yıllarının başlarında Türkiye ormanlarında kimyasal mücadeleden vazgeçilmiş bunun yerine biyolojik mücadeleye geçilmiştir. Örneğin Formica rufa (Kırmızı orman karıncası) zararlılara karşı kullanılan bir türdür. Doğada zararlı böcek yoktur. Ancak zararlı popülasyon vardır. Yani zarar eşiği dediğimiz seviyeyi geçtikten sonra böcekler ormana zarar verir.

Böceklerde Haberleşme: Kimyasal iletişim, ışıkla, sesle vb. gibi metotlarla iletişime geçerler. Örneğin çekirgeler ayaklarını bir birine vurarak haberleşirler, karınca ise bir besin maddesi bulduğu zaman bunu kolonisine iletmek için böcekler çiftleşme zamanında salgı maddesi salgılayarak çiftini bulurlar ve üremeye geçerler. Son zamanlarda biz Ormancılar zararlılara karşı biyolojik mücadele kullanarak yani feromon tuzakları kullanarak zararlı türlerin feromon tuzaklarını düşürerek mücadele yapmaktayız. Bunlar belli zamanlarda kontrol edilerek dolu tuzaklar bir çuvala konularak başka bire alanda yok edilir”.

Prof. Dr. İdris OĞURLU hocamızdan takviyeler: “Bir canlı bizi ekonomik açıdan kayba uğratıyorsa o türü zararlı diye nitelendiriyoruz. Ve bunu yok etmeye çalışıyoruz. Bunu yaparken yani zararlıyı yok ederken yararlıların da ortamda

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMMUZ EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

olduğunu unutmamalıyız. Önlemlerimizi ona göre almalıyız. Yani ekoloji ve ekonomiyi göz önünde tutmalıyız. Zararlıyı yok ederken yararlıının yok olmaması için mücadelelerimizi ona göre almalıyız.

Mono kültürlerde zararlı böcek besini bitirdiğinde bir ağaçtan diğer ağaca geçer. Diğer ağaçta zarar vermeye başlar, ancak karışık ormanlarda bir ağaçta besin bittiğinde diğer ağaca geçemez. Çünkü diğer ağaç türü o böcek için konukçu özelliği taşımamaktadır. Bu da zararı en aza indirir”.

Yasin KARATEPE hocamızdan takviyeler: “Şayet ilaçlamada yanlış bir zamanda ilaçlama yapılmışsa bu türe tamamen şekti etmez. Hayatta kalanlar bu ilaca karşı direnç kazanırlar. Sonraki türler bu ilaçlamadan daha az etkilenirler. Yani mücadelemiz geçersiz olmuş olur”.

Katılımcı: “Böceklerin bir birine benzemesi bunların evrimleştiğine örnek olabilir mi?”

Avcı: “Böceklerde son zamanlarda yapılan DNA çalışması bunların farklı sınıf ve familyalardan olduğu tespit edilmiş. Evrimleşmedikleri ortaya çıkmıştır”.

Prof. Dr. İdris OĞURLU hocamızdan: “Pirinç tarlalarında olan sivrisineğe karşı ne yapabiliriz? Bu tarlalarda sivrisinek yiyen balık bu alana atıldığında dönem sonunda hem sivrisineğin zararı azaltılır. Bunun yanında pirinç elde edilir ve ekstra olarak balık hasatı yapılır. Bu da çifte hasatla çifte gelir olur.

Kozalak üzerinde bir kemiri izinin hangi hayvana ait olduğunu tespit edelim: Ne olabilir? Yiyintilerde anlaşıldığı gibi bu sincaba ait bir kemiri izidir. Biz buna yaban hayatında dolaylı gözlem demekteyiz. Örneğin reçineli bir ağaçta gördüğümüz hayvana ait tüyler bize hangi hayvana ait olduğu hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca ağaçta yiyinti izleri yukarıda veya aşağıda olması hangi hayvanın olduğunu tespit edebiliriz. Örneğin tavşanda ağaçta yiyintisi alt tarata iken bir geyik yiyintisi yukarıdadır. Ayrıca otlamada hangi hayvana ait olduğu tespit etmemizi sağlar. Bir tavşan yiyintisi düz şekilde kesilmiş bir yiyinti şeklindedir”.

Şimdi Filiz Hocamızla drama çalışması yapalım: “Herkes kamp alanında bulunan bir ağaca seçsin ve sarılsın. Şimdi ağaca kafamıza koyalım gözlerimizi kapatalım derin derin nefes alalım. Şimdi ağaç bize bir şeyler söylüyor onun bize ne söylediğini dinleyelim. Bizde ağaçla konuşmaya başlayalım ve dertleşelim. Herkes ağacıyla vedalaşsın.

Daha sonra bir alanda toplanıldı. Ve gözlerimizi kapatarak az önce yaptıklarımızı hatırlamaya çalışalım şimdi gözlerimizi açabiliriz. Yaptığımız çalışmayı kim anlatmak ister? Ağacınız size neler söyledi?

Okyanus Osman: “Ağaç benim sevgime hasret gibi davrandı. Ben de ona kalbimden davrandım. Onu koruyacağımı ve seveceğimi söyledim”.

Zehra: “Ağaç beni kendine çekti. Çok güzel bir duyguyla yanaşıma dayandı. İkimizde huzurluyduk. Bir buluşma gibi sonra huzurla vedalaştık”.

Ayşenur: “Benim ağacım memnunmuş hayatında. Arkadaşlarıyla olmaktan mutluymuş. Yalnız kökleri dışarıdaymış. Geceleri üşüyormuş”.

Ekolojik Erdoğan: “Biraz aramızda karışık duygular yaşadık sonra ikimizde mutlu olduk. Daha sonra dostça ayrıldık”.

Medet Hoca: “Sen benim dalımı neden kestini dedi. Sonra ondan özür diledim. Beni affetti ikimizde mutlu olduk”.

Filiz hoca: “Şimdi yaptığınız çalışmayı bir kâğıdın yarısına resmini çizin yarısına da ağaca bir şiir yazın”. Ve sonra resminizi ve şiirinizi arkadaşlarınızla paylaşın”.

Okyanus Osman’ın şiiri;

Hadi kalk üzülme.

Asma suratını öyle.

Bir bakışın bir yaprak kıvıldaşsın yeter

Seni yok eden hainlere...

Yeryüzünün vefalı

Toprağın kızı,

Gönlümün yaylası

Çam, göknar, odun ne olursa olsun

Unutturacağım sana tuttuğum yası.

Hepinize teşekkür ederiz bir drama kaç çeşit duygu çıkardı insanın doğadan geldiğini hatırlattı hepimize.

Biraz ara verelim meyvelerimizi yiyelim üzerine Canpolat hocamızın elinden demli çaylarımızı içelim.

Yaban hayatını oyunlarla öğrenelim. Yasin ÜNAL hocamızdan hazırladığı kartlardaki türleri tanıyalım. Ve özelliklerini kısaca öğrenelim. Kartlarda bulunan hayvanlar keklik, kızıl şahin, geyik, alageyik, karaca, kurt, kahverengi ayı, saz kedisi, tilki, tavşan, dik kuyruk, küçük akbaba, anadolu yaban koyunu, domuz, ceylan, ağaç sansarı, yaban keçisi, vaşak, porsuk ve bildircin idi.

Yasin hocamız kartları tanıttıktan sonra devam etti; “Şimdi her hayvan türünden iki adet olan kartları karıştıralım. Her gurutandan birer eleman alalım. Kartları ters dizelim. Başlayacak obayı seçelim. Şimdide kartların eşlerini bulmaya çalışalım”.

Oyun sonucunda yakamoz, yörünge, kartallar, obalarının çektiği yarışmada kartallar obası birinci oldu. Biraz ara verdikten sonra

Biraz ilkyardım eğitimi alalım. Söz Yrd. Doç. Dr. Medet KORKMAZ hocamızda:

“Doğada insan normal hastanelerden uzak yerlerde. Doğada ilk müdahaleyi kendimiz yapmamız gerekmektedir. Öncelikle ilkyardımın tanımından başlayalım. Sağlık

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMmuz EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

personeli gelinceye kadar yaralının hayatını kurtarmak için yapılan müdahalelerdir. Ülkemizde müdahalelerinin geç yapılmasından dolayı yaralıların %80'nini kaybetmekteyiz. Koruma; öncelikle kazazedenin etrafında güvenlik önlemlerini almamız gerekir.

Bilgi; 112 numarası öncelikle aramamız gerekir ve bu bilgiyi verirken saatli bir şekilde olması gerekir. Tam kesim adres verilmeli ve kazanın genel şekli hakkında bilgi verilmeli.

Kurtarma; Temel ilkyardım uygulamalarını içerir. İlkyardım yapacak kişi otoriter olması gerekir. İlkyardımcının kendini yenileyen pratik kişi olması gerekir. İlk öce temel yaşam desteği uygulanır. Yani kalp ve solunum durmasıyla ilk önce yapacağımız müdahalelerdir. Solunum durursa 5 dakika sonra kalpte durur.

İlk müdahale hastanın sağ omzuna elimiz konur ve iyi olup olmadığı sorulur. Daha sonra bak – dinle – hisset yöntemi uygulanır. Yaralının durumu bakılır. Sonra nabız değerlendirilmesi yapılır. Nabız alınamazsa;

1) Hava yolunu açmak: İlk önce hastanın ağzını çapraz tutuş metoduyla açılır. Açtıktan sonra kör dalış yapılır. Daha sonra hastanın çenesini yukarıya doğru getirilir. Hastanın hava alması sağlanır.

2) Daha sonra hastanın burnu kapatılır. Hastanın ağzını kavrayacak şekilde soluk veririz. Bu iki kez yapılır. Daha sonra bak – dinle – hissetle kontrol edilir.

3) Daha sonra kalp masajına geçilir. Önemli olan doğru yere kalp masajı yapmaktır. Öncelikle elimizin ayasını göğüs kafesine konur. İki elle kalp masajı yapılır. Kalp masajı sayısı dakikada 100 olacak şekilde olması gerekir. 30 masaj 2 soluk şeklinde devam edilir. Buna ilkyardım ekipleri gelinceye kadar devam edilir.

Çocuklarda ve bebeklerde bu metotlar yaptığımızın üçte biri oranında olmalıdır. Daha sonra hasta koma pozisyonuna alınır. Sağlık ekipleri gelinceye kadar beklenir.

Kalp krizi geçiren bir kişi gördüğümüzde neler yapmamız gerektiği hakkında bilgiler edindik.

Böcek sokmalarına karşı neler yapmalıyız hakkında bilgiler edindik.

Isırmalarda en tehlikeli ısırık insan ısırığıdır. Isırmalarda temiz bir bezle ısırığın üzerine basınç uygulamalıyız daha sonra sabun ve bol suyla yıkamalıyız. Ağza ve dile arı sokarsa ağza buz konmalıdır. Örümcek sokmalarında soğuk uygulama yapılmalı ardından sağlık kuruluşuna haber verilmelidir. Akrepte ise ilk önce amonyak sürmek o an için önemlidir.

Kenelerden 30 adet virüslü kene mevcuttur. Kene ısırırca ne yapmamız gerekir. Elimize bir kart alıp V şeklinde bir şekil oluştururuz. Vücudumuzdaki durumunda çıkarmaya çalışırız yapamıyorsan en kısa zamanda İl Sağlık kuruluşuna gitmeliyiz”.

Kan şekeri düşmesinde ne yapmamız gerektiği hakkında bilgi aldık. Ayrıca epilepsi durumunda hocamız tarafından bilgilendirildik.

Biraz dinlenelim. Gölcük gölünün güneş batarken etrafında yürüyüş yapalım artık akşam olmuştu. Canpolat hocamızın hazırladığı köfteleri afiyetle yiyelim. Üzerine demli çayımızı içelim. Daha sonra 2 ağaca file diye bağladığımız ipe voleybol maçı yapalım. Biraz yediklerimizi eritelim. Güzel maç olsun herkes dostça kalsın. Artık yatma zamanı geldi sabah erken kalkacağız.

15.07.2010 Perşembe

Sabah erken kalkıldı. Kahvaltı saatine kadar seher yürüyüşü yapıldı. Çadırlarımızı havalandırdık. Ardından kahvaltımızı yaptık. Şimdi çadırlarımızı toplama zamanı geldi. Çadırlarımızı aldığımız gibi eksiksiz teslim etmek en önemlisi. Ardından otobüsümüze bindik yolumuz Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi. Orman Fakültesine geldikten sonra bizi SDÜ Orman Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Musa GENÇ karşıladı. Ardından dekanımızın odasına geçildi. Dekanımız kendisini tanıttı. Üniversitede Orman Fakültesi hakkında bilgi verdi. Eğitim hakkında genel görüşlerini bildirdi. Ardından Orman Fakültesi katılımcılara gezdirildi. İlk önce Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan SARIKAYA hocamız arkadaşlarımıza entomoloji müzesine gezdirdi. Böcekler hakkında bilgiler verdi. Böcek koleksiyonun niye yapıldığını anlattı. Araziden yakaladığı böcekleri önce preperasyon yaptıklarını söyledi topladıklarımız böceklerin tüm üyelerinin tam olması gerektiğini söyledi. Bize böceği eter ya da sülfür denen maddelerle öldürdüklerini söyledi. “Ardından müzeye getirilip preperasyon yaptıklarını söyledi. Ardından böcekler iğnelenir. Böcek germe tahtaları ya da köpüklere böceği gerdirerek koyulur. Sağ üst köşesinden iğnelenir. Bacaklarına şekil verilir” dedi. Müzede bulunan böcekler hakkında bilgi verdi.

Buradan Hüseyin FAKİR hocamızın herbaryum müzesine girdik. Hüseyin hocamız bize herbaryumun tanımını yaptı. Arberetum ve botanik bahçesinin tanımını yaptı. Bitkilerin nasıl preslendiğini nasıl kurutulduğunu anlattı. Herbaryumun faydalarını anlattı. Herbaryumda bitkilerin nasıl saklandığını anlattı.

Üniversiten ayrıldıktan sonra Eğirdir yollarına düştük. Kısa bir yolculuktan sonra Akpınar mesirelik alanına geldik. Burada yörenin meşhur gözleme ve yayık ayranından içtik. Gözlemelerimizi yedikten sonra şimdi eğitim zamanı.

Söz Yrd. Doç. Dr. Erol KESİCİ hocamız: “Eğirdir Gölü doğal bir göldür. İç Anadolu Bölgesi yüzyıllar önce tamamen gölmüş. Şu an ise bunlar yok olmuş seviyesinde. Eğirdir tektonik kökenli bir göldür. Etrafındaki diğer göllerle Göller Yöresini oluşturur. Doğal gölün karşılığı canlıdır. Barajlar doğal göl değildir.

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMMUZ EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

Türkiye’de 1955 tarihinden itibaren göllerimizde önemli değişiklikler olmuştur. Eğirdir gölümüzde sazan, kavinna gibi türler mevcuttur. Eğirdir gölü Hoyran ve Eğirdir çökeltisinden oluşur. Gölün aşağı kısmında Kovada çökeltisi dediğimiz Kovada Gölü mevcuttur. Bir göl suyunu boşaltamazsa Acıgöl oluşur. Eğirdir Gölü Kovada çayıyla suyunu dışarı boşaltabildiği için tatlı sulu bir göldür.

Eğirdir Gölüne bilinçsizce Levrek bırakılmış. Sonra bu levrekler alanda bulunan sazanları besin maddesi olarak kullandıklarından sazanlar giderek azalmıştır. Eğirdir Gölünde eskiden 4000 civarında tekne varken şimdi elle sayılır seviyeye inmiştir. Çünkü gölde balık miktarı çok az kalmıştır. Göl civarında bulunan elma bahçeleri göle gelen kaynak suları Göle ulaşmadan tarım için kullanılmasıyla gölün besin kaynaklarını kısıtlamış. Gölde su çekilmeleri meydana gelmiştir. Sonra göle takoz isminde balık atılmış. Buda gölde ot miktarını çoğaltmış. Göl doğallığından çıkmıştır. Eğirdir Gölünü eski haline getirmek mümkün mü? İlk haline getirmek imkansızdır. Çünkü bir göl oluşurken yüzyıllar geçmektedir”.

Biraz manzarayı izledikten sonra şimdi söz Doç. Dr. Atıla Gül hocamızda:

“Eğirdir’in Peyzaj özellikleri hakkında bilgi edinelim. Konumuz Peyzaj ve Farkındalık. Öncelikle doğayı seviyor muyuz? İnsan doğayı bilgisince sever. Ne kadar bilgiye sahipse o kadar sever. Sistemi çökerten insandır. İlk önce farkındalık kavramı ele alalım. İlk çıkış noktası psikoterapi noktasıdır. Psikoterapi hakkında bilgi edindikten sonra peyzajın önemini kavrayalım. Daha sonra etrafımızdaki doğal ve yapay peyzaj özelliklerini izleyelim”. Daha sonra hocamız katılımcıların merak ettiği soruları cevapladı. Bu kadar bilgi aldıktan etrafımızdaki objeleri edindiğimiz bilgilerle daha iyi kavramamız gerektiğini anladık.

Atıla Hocamızdan sonra otele yerleşmeye gidiyoruz. Biraz dinlendik sonra hazırlandık. Eğirdir’i turladık sonra akşam yemeğimizi yedik. Akşam yemeğinde alabalık vardı. Herkes afiyetle yedi. Daha sonra otelimizi geri döndük.

Şimdide Orman Mühendisi Halil hocamızdan bilgi edinelim.

“Konumuz Yazılı Kanyon Tabiat Parkı: 600 hektar büyüklüğünde bir alan olan tabiat parkı birçok kelebek ve böcek türleri mevcut olup ayrıca alanda çeşitli miktarda kuş ve sürüngen türleri mevcuttur. Parkta ana kaya kireç taşıdır. Alanda bir gelişim planı yapılmamış en kısa zamanda bu plan gerçekleştirilmelidir”. Daha sonra herkes odalarına geçti. Çünkü sabah erken kalkmamız gerekiyordu.

16.07.2010 CUMA

Cuma sabahı erkenden kalkıldı. Otelin 1 km ilerisindeki Altın kum plajında Medet korkmaz hocamızdan boğulma ve boğulmalarda e yapmamız gerektiği hakkında bilgiler aldık. İlk önce nefes alma teknikleri hakkında bilgi verildi. “Suda

boğulmaların % 40’ı çocuklarda olmaktadır. Suyun içinde bilincini kaybeden kişi yüz üstü durur. Yetiştığımız anda bilincini kayıp edip etmediğini bakılır. Temel yaşam desteğinden farklı olarak suyun içinde 2 tane can kurtarma soluğu verilir. Şayet boynunda bir şey varsa suyun içinde boyunluk takmak gerekir. Çıkardıktan sonra yüzüstü yatırılır. Karnından tutulur ve bırakılır. Daha sonra sırtüstü yatırılır. Bak – dinle – hisset metodu uygulanır. Sonra iki nefes verilir kalp masajına geçilir”. Eğitimimizi aldıktan sonra biraz göle girelim. Seher yürüyüşümüzü yapalım. Artık acıkmıştık haydi sabah kahvaltısına gidelim.

Kahvaltımızı yaptıktan sonra şimdi yolculuğumuz Kovada Gölü Milli Parkı.

Eğirdir’in içerisinden geçerken akın gazetesine uğrayarak basın bilgilendirilmesi yapıldı. Yolculuğumuzun ikinci durağında Eğirdir Orman fidanlığına uğrayarak bilgilendirme yapıldı. Yolda giderken Eğirdir Kovada arındaki flora hakkında bilgi edindik. Erol KESİCİ hocamız Kovada çayı etrafındaki kirlenmeler hakkında bilgi verdi.

Şimdi Kovada milli parkındayız. Şengül AKSAN hocamız Kovada milli parkı hakkında bilgiler verdi. “Alanı 6350 hektar civarında Kovada gölü uzunluğu 10 km tektonik oluşumlu bir göl Aksu ırmağına bağlı 59 tane kendi yerli kuş türü.49 adette gelip konaklayıp göç eden türler mevcuttur. Günü birlik gezi alanıdır. Zararlı bitkilere karşı pestisitler alana çok zarar vermektedir. Ortalama derinliği 7 metre kadar ulaşan bir göl olmasına rağmen zararlı maddelerin göle girmesi nedeniyle gölün 1,5 metre altındaki yerleri görememekteyiz. Faunasına değinirsek. Tilki, tavşan gibi bir çok memeli tür mevcuttur. Balıkları ise, sazan, kadife,Sazak gibi türler. Flora olarak endemik bitkilerin çok olduğu bir bölge

Şimdi söz Yrd. Doç. Dr. Hasan ALKAN hocamızda: “1970 yılında ilan edilmiş bir saha olup buranın en önemli kaynak değeri Kovada Gölüdür. İlk uzun devreli gelişim planı 1970 yılında başlanmış. Ancak plan düzenli bir şekilde uygulanamamıştır. Son yıllarda ikinci uzun devreli gelişim planı uygulanmakta”.

Şimdide söz Yrd.Doç .Dr. Hüseyin FAKİR hocamızda:

“1965 – 1985 yılları arasında Davis bölge hakkında flora bilgilerini çıkarmıştır. Flora of Turkey and Ajans diye bir kitap çıkarmıştır. Ayrıca İskoçya’da Royal Botanik Garden diye bir herbaryum kurmuştur. Türkiye’de 11400 civarında bitki türü mevcuttur. Bunların 3500 kadarı endemik türdür. Türkiye’de kullanılan birçok ilaçta bitki hammaddesi bulunmaktadır. Aromatik kökenli bitkilerden yağ çıkarılır. Bunlar bazı ilaç sanayide ve parfümeri sanayide kullanılır.

Bu alanda şu an 250 civarında tespit edilmiş tür vardır. Bu alanda patika yolları yapılmış. Ayrıca bitkilerin üzerine bilinçlendirmek için Türkçe ve Latince isimleri yazılmıştır”. Şimdi de alandaki bitkiler hakkında gezerek bilgi alalım. Kuşburnu, menengiç, çınar, çitlembik, tesbih çalısı, hayıt,

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-TEMMUZ EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

katran ardıcı, akçakesme, kermes meşesi, dafne gibi türleri özellikleriyle öğrendik. Erol KESİCİ hocamızdan gölle ilgili bilgi aldık gölde görülen kahverengi alanların gölün doğallığının kaybolduğunun kanıtıdır. Biz bunlardan hep yararlanmışız ama hiç korumamışız. Daha sonra öğle yemeğini afiyetle yedik.

Şimdide Filiz hocamızdan drama etkinliği: Drama etkinliğinde herkes doğada bulduğu malzemelerle bir doğa belgeseli yapacak bu doğa belgeseli IDE canlı TV de yayınlanacak. Gruplarımıza biraz süre verdikten sonra yavaş yavaş belgeseller ortaya çıktı.

IDE TV'ye hoş geldiniz....

İlk grubumuz Yörüngen grubu belgesellerini sunuyorlar.

Doğa mutlu yaşarken cıvı cıvı iken ilk önce ağaç konuşur. Sonra yaşam kaynağı su konuşur. Ve çiçekler konuşur. Sonra kelebek ortama gelir çiçeklere konur. Sonra kaplumbağa ortama gelir. Dağa sonra bilim adamı ormana gelir hep beraberiz der. Doğaya seslenir. Sonra bilim adamı gittikten sonra yok edici kötü insan terminatör gelir. Ve ağacı kesmeye çalışır. Sonra göle saldırır. Gölü yok eder kelebek gelir ortamda bir şey bulamaz. Bir süre sonra kötü adam etrafındaki kişilerle gelir sonra doğayı toptan yok etmeye çalışır. Bütün doğayla karşı karşıya kalır. Çatışma başlar. Doğa sonunda kazanır. Kötü adam yok olur.

Şimdide kartallar grubu İDE canlı TV'de

Konumuz biyolojik mücadele: Bugün belgeselimizde ağaç zararlarına karşı biyolojik mücadelemizi anlatacağız. İlk önce ağaç seslenir. Çok mutlu olduğunu söyler. Huzur dolu olduğunu söyler. Bir süre sonra ortama zararlı böcekler gelir. Ağaca zarar vermeye başlar. Ağaç acılar içinde iken ortama bilim insanı gelir. Feromon tuzakları kurar. Feromon tuzağı gelin bana diyerek böcekleri kendine çeker, böcekler hapis olur. Ağaç artık düşmanlarından kurtulmuştur. Ve bir süre sonra eski sağlığına kavuşur. Ve bilim insanına teşekkür eder.

IDE TV belgesellere doymuyor. Şimdide Yakamoz grubumuzun belgeselinde

Çiçekler ortamda huzurla dolu. Arılar çiçek çiçek bal arıyor. Bir süre sonra ortama gelecek nesil (çocuk) gelir. Çiçekleri koklar sonra babası gelir. Babası çocuğa ne istediğini sorar çocukta bal istediğini söyler. Baba çocuğuna balın nasıl olduğunu anlatır. Sonra insanı anlatır. Doğayı nasıl yok ettiğini anlatır. Bir süre sonra bilinçsiz insan ortama gelir. Arkadaşlarıyla doğayı kimyasal mücadeleyle yok eder. Sonra baba çocuğuna bal yerine dondurma alır. Ve böylelikle bir IDE canlı TV'nin sonuna gelinir.

Biraz dinlendikten sonra Yukarı Gökdere köyünün kahvehanesinin mis gibi çayından içelim. Ardından köylülerle röportajlarımızı yapalım. Yolculuğumuz artık Eğirdir' e doğru Eğirdir de akşam yemeğimizi yiyelim. Otelimize gidip dinlenelim.

17.07.2010 CUMARTESİ

Sabah saat 6'da güneş doğarken kalkıldı. Göl kenarında seher yürüyüşü yapıldı. Göl kenarında Yasin ve Gökhan hoca tarafından su kuşları hakkında bilgi verildi. Gördüğümüz su kuşları kitapla pekiştirildi. Gördüğümüz türler sakar meke, bahri, martı gibi türlerdi. Dönüşte hocalarımız flora hakkında bilgi verdi. Daha sonra otele gidildi. Sabah kahvaltısı yapıldı. Hazırlandıktan sonra istikametimiz Yazılı Kanyon Tabiat Parkıydı. Yazılı kanyon tabiat parkına varıldıktan sonra kanyonun güzelliklerini keşfetmek için kral yolunda yürüyüş yapıldı. Yürüyüşten sonra saça alabalık afiyetle yenildi. Yazılı kanyonda taptaze balık keyfinin ardından Yrd.Doç .Dr .Mehmet EKER hocamızdan CPS ve topografya bilgileri verildi. Kısaca çalışma konularında bahsettikten sonra topografya haritasını bize anlattı.

"Topografik haritalar coğrafyacı ve deniz bilimcilerin kullandığı haritalardır. Diğer haritada meşcere haritası idi. Bunlarda ormanı yönettiğimiz haritalardır. Kullanışlarına göre haritalar vardır. Örneğin günlük hayatta kullandığımız haritalardan biri olan topografik haritalar gibi. Oryantelling harita üzerinde yön bulma yarışmaları, sporu düzenlenerek harita kullanımı yaygınlaşmıştır. Kullanışlarına göre farklı haritalar vardır. Bunlar günlük hayatta kullandığımız haritalar ve bir diğeri ise topografik haritalardır. Harita üzerinde eş yükselti eğrileri vardır. Bu eğrileri okumamız ve bilmemiz gerekir. Son 10 yılda GPS kullanımı artınca harita okumamıza gerek kalmadı. Mesela dünyamızı portakala benzetelim ve bir kağıt üzerine açılımını yaptığımızı düşünürsek, dikdörtgen bir şekil almaz. Haritalarda ızgaralar vardır 1km/1km ölçeklenmiştir. Derece / dakika cinsinde konum bildirirsek böylelikle coğrafi koordinat söylemiş oluruz".

Dersimizi dinledikten sonra biraz daha ortamı tanıyalım. Gruplara ayrılalım. Doğadaki güzellikleri inceleyelim. Bu arada yorgunluğumuzu giderici bir demli çayımızı içelim. Serinlemek isteyenler ise, Yazılı kanyonun buz gibi akan suyun karşısında oturup huzurla serinlediler.

Daha sonra biraz daha zirvelere çıkmak üzere otobüslerimize doğru yola koyulduk. Görülmesi bir hayli zor olan yaban keçisini ortamda görmek istiyorduk. Ve bunun için aramaya karar verdik. Varış noktasına ulaştıktan sonra gözümüze zirvede çarpan bir çift dişi yaban keçisiyle ve yavrusu çarptı. Teleskopumuzu ayarladık. En küçük ayrıntısına kadar teleskopla incelemeye koyulduk. Tabi ki bu arada tüm ekibin sessizce beklemesi ve sigara gibi koku yayıcı maddelerin içilmemesi gerekiyordu. Çünkü yaban keçisi kokuya çok hassas bir yabani türdür. Daha sonra zirveden ardı ardına geçen farklı dişiler tespit ettik. Bu bizi daha çok heyecanlandırmıştı. Ama bir süre sonra ortalıkta keçi göremez olduk. Ama biz sabırla ve heyecanla beklemeye koyulduk. Ve bekleyişimizin ödülünü karşımıza çıkan bir yaban keçisi sürüsünü zirveden aşağıya doğru inerken gördük. Bu bizi daha çok heyecanlandırmıştı. Bu

IDE GÜNLÜğÜ | 2010-TEMMUZ EğİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

arada dört yaşlı erkek teke gördük. Bu incelemeleri yaptıktan sonra ortamdaki artık ayrılmamız gerekiyordu. İstikametimiz Eğridir'di. Otobüslerimize bindik ve yola koyulduk. Bir süre sonra Eğirdir' e ulaştık. Akşam yemeğimizi yedikten sonra otelimize geçtik. Otelimizde konferans salonunda Süleyman UYSAL ve Oğün Çaęlayan TÜRKAY hocalarımızdan fotoğrafçılık hakkında slayt gösterisini izledik. Bu bilgilerle bir hafta boyunca çektiğimiz fotoğraflarla karşılaştırdık. Teknik bakımdan uyup uymadığını inceledik. Ve bu incelemeleri yaptıktan sonra çok yorulmuştuk. Odalarımıza çekildik.

18.07.2010 PAZAR

Sabah uyandık kahvaltımızı yaptık. Daha sonra yukarı çıktık. Eşyalarımızı topladık. Eşyalarımızı topladıktan sonra aşağıya indik. Ve o gün hocamızla bir haftanın bize neler kazandırıp neler kazandırmadığı hakkında röportaj yaptık. Daha sonra aldığımız kamp malzemelerini geri iade ettik. Ve anket çalışmalarında bulunduk. Daha sonra bir hafta neler yaptıklarımız hakkında gördüklerimizi günlük olarak rehberlerimizden Gökhan CENGİZ hocamıza iade ettik. Bir süre sonra muhteşem güzelliği olan Eğridir'den Isparta'ya doğru hareket ettik. Isparta'da öğle yemeğimizi yedik. Artık ayrılık vakti gelmişti. Bir haftada kazandığımız bilgiler, dostluklar bizi kar kalmıştı. Vedalaşma vakti gelmişti. Çok güzel bir eğitim dönemi olmuştu. Bu eğitimlerin tekrarlanması dileğiyle...